

RAADSVOORSTEL

Datum raadsvergadering 23 november 2021
Zaaknummer raadsvoorstel 315584
Portefeuillehouder Fractievoorzitters

Onderwerp

Stemhulp bij gemeenteraadsverkiezingen 2022

Voorgesteld besluit

Kieskompas in te zetten als stemhulp bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 en daartoe € 10.000 uit het verkiezingsbudget in te zetten.

Samenvatting

De gemeenteraad van Oosterhout vindt het belangrijk dat inwoners bij de raadsverkiezingen van 2022 geholpen worden bij het maken van een keuze bij het stemmen. Kieskompas is een stemhulp die inwoners helpt om een weloverwogen keuze te maken. Kieskompas is de enige stemhulp in Nederland die gebaseerd is op een beproefde wetenschappelijke methode. De gemeenteraad kiest ervoor om Kieskompas in te zetten als stemhulp bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022.

Aanleiding

Op 16 maart 2022 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. De verschillende politieke partijen die hieraan in Oosterhout gaan deelnemen maken zich kenbaar met hun standpunten in verkiezingsprogramma's. Inwoners kunnen met behulp van een stemhulp snel (en met Kieskompas ook inzicht krijgen in de standpunten van politieke partijen en daarna weloverwogen) een keuze maken. Stemhulpen zijn bij landelijke en provinciale verkiezingen al min of meer 'ingeburgerd' en deze dienst kan ook bij de gemeenteraadsverkiezingen inwoners stimuleren om naar de stembus te gaan.

Kader

De fractievoorzitters hebben zich in het fractievoorzittersoverleg van juli 2021 unaniem uitgesproken voor maatregelen ter bevordering van de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022, waaronder het inzetten van een stemhulp voor inwoners.

Wat willen we bereiken?

1. Met het inzetten van Kieskompas als stemhulp willen we bereiken dat inwoners, zonder alle verkiezingsprogramma's te moeten lezen, toch een weloverwogen en betrouwbare keuze voor een passende politieke partij bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 kunnen maken.
2. Bij de vorige verkiezingen in 2018 is geen gebruik gemaakt van een stemhulp voor inwoners. Met het inzetten van Kieskompas bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 hopen we het opkomstpercentage van kiezers in Oosterhout ten opzichte van 2018 te verhogen.

Argumenten en kanttekeningen bij het voorgestelde besluit

1. Sinds 2006 wordt Kieskompas ontwikkeld op basis van een wetenschappelijke methode in samenwerking met de Vrije Universiteit van Amsterdam. Door het zorgvuldige proces van partijplaatsingen wordt gegarandeerd dat inwoners betrouwbare informatie krijgen, waarbij ook ruimte voor nuance is (in plaats van alleen ja of nee). Kieskompas is een stemhulp die digitaal aangeboden wordt en werkt met vijf antwoordmogelijkheden op stellingen.

2. Een Kieskompas geeft geen dwingend stemadvies, maar laat iemands positie zien ten opzichte van de partijen in het politieke landschap van de gemeente. Hierna kan een inwoner zelf een weloverwogen en genuanceerde keuze maken voor een politieke partij.
3. In Kieskompas krijgt elke partij een 'eigen pagina' voor meer informatie over de partij en haar standpunten. Zo kunnen politieke partijen ook via dit kanaal hun kiezers nader informeren.
4. De ontwikkeling en uitvoering van Kieskompas bedraagt € 10.000,-. Kieskompas biedt ook extra opties zoals het uitvoeren van panelonderzoek naar issues onder inwoners (€ 1.200,-), inzet van Steffie, de digitale hulp voor mensen met een beperking en laaggeletterden (€ 5.000,-) en een papieren Kieskompas (€ 800,-). Deze opties worden in de Oosterhoutse situatie ondervangen door de overige opkomstbevorderende maatregelen zoals: resultaten uit de burgerij-enquête, een Theek5-programma over de verkiezingen voor doelgroepen en een papieren verkiezingskrant en hoeven derhalve niet afgenomen te worden bij Kieskompas.

Inspraak en participatie

Een stemhulp heeft onder andere opkomst- c.q. participatiebevordering als doelstelling.

Alternatieve oplossingsrichting(en)

Stemwijzer is een stemhulp van ProDemos en Mijnstem is een stemhulp van Citisens, Necker van Naem. Met beide bureaus heeft de gemeenteraad al overige activiteiten ondernomen.

1. Stemwijzer vraagt € 9.750,- voor de ontwikkeling van de stemhulp, maar heeft alleen een keuze van eens/oneens/geen van beide op de stellingen. Het op maat maken van een website met achtergrondinformatie is mogelijk maar tegen een meerprijs.
2. Mijnstem vraagt € 6.000,- voor de ontwikkeling van de stemhulp, maar werkt met een slider bij de stellingen tussen eens en oneens. Voor extra achtergrondinformatie over de partijen geldt een meerprijs à € 2.750,- en voor het aanbrengen van de huisstijl een meerprijs à € 2.000,-.

Financiën

Burgerzaken heeft € 35.000,- gereserveerd voor opkomstbevorderende maatregelen binnen het in de begroting vastgestelde budget voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. De totale kosten voor Kieskompas € 10.000,- excl. BTW passen binnen dit budget.

Vervolg

De griffie draagt zorg voor de inwerkingstelling van Kieskompas. Daarbij neemt een afvaardiging van de partijen die aan de verkiezingen deelnemen deel aan twee bijeenkomsten voor het formuleren van stellingen en leveren zij informatie voor de eigen pagina in Kieskompas. Een maand voor de verkiezingen 2022 gaat Kieskompas online en worden wekelijks én achteraf de gebruikresultaten per postcodegebied aan de partijen geleverd.

Oosterhout 19 oktober 2021,

De fractievoorzitters.

Bijlage(n)

RAADSBSLUIT

Onderwerp Stemhulp bij gemeenteraadsverkiezingen 2022

Zaaknummer 315584

De raad van de gemeente Oosterhout,

gelezen het voorstel van de fractievoorzitters van 19 oktober 2021,

BESLUIT:

Kieskompas in te zetten als stemhulp bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 en daartoe € 10.000 uit het verkiezingsbudget in te zetten.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 23 november 2021,

de raad voornoemd,

, voorzitter

, griffier